

Teaching Guide				
Identifying Data				2015/16
Subject (*)	Facenda Pública Española. Sistema Fiscal	Code	611G02031	
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Fourth	Obligatoria	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Economía Aplicada 1			
Coordinador	Sieiro Constenla, María Milagros	E-mail	m.sieiro@udc.es	
Lecturers	Fernández Fernández, Ignacio Sieiro Constenla, María Milagros	E-mail	ignacio.fernandezf@udc.es m.sieiro@udc.es	
Web				
General description	Coñecemento xeral do sistema fiscal español, e en particular das figuras centrais do noso sistema tributario (imposto sobre a renda, o IVE e imposto sobre a renda). Tras unha primeira parte introdutoria dedicada a introducir os conceptos básicos de impostos e regras xerais de procedementos fiscais, o obxectivo principal é presentar aos alumnos o coñecemento das figuras centrais do sistema tributario, tanto na súa parte teórica e práctica. O imposto sobre a renda terá un impacto, en especial nas áreas implicadas na avaliación fiscal. Na importancia especial do imposto sobre a renda é dada ao réxime xeral e certos réximes especiais (pequenas empresas, o leasing, a consolidación fiscal, reestruturación societaria ...). Por último, o IVE será analizado dende a perspectiva das tres operacións tributáveis ??na mesma. Serán estudados igualmente determinados réximes especiais (simplificado Equivalencia sobretaxa, Agricultura e Pesca.).			

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A1	Manage an enterprise or small organization, understanding their competitive and institutional position and identifying their strengths and weaknesses
A2	Integrate in any functional area of micro-firms or SMEs and perform fluently any management task commissioned
A3	Evaluate and foreseeing, from relevant data, the development of a company.
A4	Elaborate advisory reports on specific situations of companies and markets
A5	Write projects about specific functional areas (e.g. management, marketing, financial) of the company
A6	Identify the relevant sources of economic information and to interpret the content.
A7	Understand economic institutions as a result and application of theoretical or formal representations which explain the evolution of the economy.
A8	Derive, based on from basic information, relevant data unrecognizable by non-professionals.
A9	Use frequently the information and communication technology (ICT) throughout their professional activity.
A10	Read and communicate in a professional environment at a basic level in more than one language, particularly in English
A11	To analyze the problems of the firm based on management technical tools and professional criteria
A12	Communicate fluently in their environment and work by teams
B1	CB1-The students must demonstrate knowledge and understanding in a field of study that part of the basis of general secondary education, although it is supported by advanced textbooks, and also includes some aspects that imply knowledge of the forefront of their field of study
B2	CB2 - The students can apply their knowledge to their work or vocation in a professional way and have competences typically demonstrated by means of the elaboration and defense of arguments and solving problems within their area of work
B3	CB3- The students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their field of study) to issue evaluations that include reflection on relevant social, scientific or ethical
B4	CB4-Communicate information, ideas, problems and solutions to an audience both skilled and unskilled

B5	CB5-Develop skills needed to undertake further studies learning with a high degree of autonomy
B6	CG1-Perform duties of management, advice and evaluation in business organizations
B7	CG2-Know how to use the concepts and techniques used in the various functional areas of the company and understand the relationships between them and with the overall objectives of the organization
B8	CG3- Know how to make decisions, and, in general, assume leadership roles.
B9	CG4-Learn to identify and anticipate opportunities, allocate resources, organize information, select and motivate people, make decisions under conditions of - uncertainty, achieve the proposed objectives and evaluate results
B10	CG5-Respect the fundamental and equal rights for men and women, promoting respect of human rights and the principles of equal opportunities, non-discrimination and universal accessibility for people with disabilities.
C1	Express correctly, both orally and in writing, in the official languages of the autonomous region
C4	To be trained for the exercise of citizenship open, educated, critical, committed, democratic, capable of analyzing reality and diagnose problems, formulate and implement knowledge-based solutions oriented to the common good
C5	Understand the importance of entrepreneurial culture and know the means and resources available to entrepreneurs
C6	Assess critically the knowledge, technology and information available to solve the problems and take valuable decisions
C7	Assume as professionals and citizens the importance of learning throughout life.
C8	Assess the importance of research, innovation and technological development in the economic and cultural progress of society.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
O coñecemento dos conceptos básicos que definen os elementos esenciais dun tributo.	A1	B1 B2	
Aclarar os puntos de conexión do imposto sobre a renda sobre tributo préstamo.	A4		
Delimitación das distintas categorías de ingresos para fins de imposto sobre a renda.	A3		
Delimitación das distintas categorías de ingresos para fins de imposto sobre a renda.	A4		
Identificar el papel de las Comunidades Autónomas en la normativa del IRPF.	A4	B5 B6 B7 B8	
Conocer la integración entre el Impuesto sobre Sociedades y el IRPF.	A6	B3 B4	
Determinar la cuota diferencial del IRPF a partir de diferentes supuestos.	A5		
Conocimiento de los incentivos fiscales en el impuesto sobre sociedades	A1		
Determinar la cuota diferencial del impuesto sobre sociedades a partir de diferentes supuestos.	A8		
Estudios de los principales regímenes especiales en el impuesto sobre sociedades	A3		
Delimitación entre el IVA y el ITP y AJD.	A3		
Conocimiento y delimitación de los tres hechos imponible del IVA.	A6		
Calcular la cuota a ingresar o a devolver en el IVA a partir de diferentes supuestos.	A6		
Entendimiento de los elementos esenciales de los diferentes impuestos especiales.	A1		
Entendimiento de los aspectos básicos vinculados a la fiscalidad del comercio exterior	A1 A9 A10		
Conocimiento del sistema de financiación autonómico	A1 A11 A12		
Conocimiento de los principales recursos financieros de las entidades locales.	A1 A2 A7		

Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.	B9 B10	C1
Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.		C4
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.		C5 C6 C7 C8
Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.		
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.		

Contents	
Topic	Sub-topic
Tema I. Introducción.	Os tributos e a relación xurídica tributaria. Aspectos cuantitativos do feito imponible. Elementos persoais da débeda tributaria. Os procedementos tributarios e os recursos. Infraccións tributarias e delito fiscal.
Tema 2. O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (I)	Natureza e ámbito de aplicación. Feito imponible. Exencións. Elementos patrimoniais afectos. Presuncións e operacións vinculadas. O suxeito pasivo
Tema 3.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (II)	Aspectos vinculados á súa condición de tributo cedido. Imputación temporal de ingresos e gastos. Período impositivo. Deveño
Tema 4. O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (III)	A determinación da base imponible en estimación directa. Rendementos do traballo persoal. Rendementos do capital mobiliario. Rendementos do capital inmobiliario.
Tema 5.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IV)	Rendementos de actividades económicas en Estimación Directa. Aplicación do imposto sobre sociedades. Rendementos de actividades económicas en estimación obxectiva
Tema 6.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (V)	Ganancias e perdas patrimoniais. Concepto. Regras xerais. Regras especiais. Ganancias non xustificadas
Tema 7.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (VI)	Esquema xeral de liquidación. Integración e compensación de rendas. Determinación da base imponible. Determinación da base liquidable
Tema 8.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (VII)	Adecuación do imposto ás circunstancias persoais e familiares. Determinación da cota íntegra. Límite conxunto co imposto sobre o patrimonio
Tema 9.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (VIII)	Deducións na cota íntegra estatal. Deducións da cota íntegra autonómica. Cota líquida e cota líquida diferencial
Tema 10.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IX)	Unidade familiar. Tipoloxía. Tributación conxunta.
Tema 11.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (X)	Obrigación de declarar. Autoliquidación. Borrador Pago. Devolución

Tema 12.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (XI)	Obrigacións formais. Infraccións e sancións. Pagos a conta
Tema 13.- O Imposto sobre a Renda de non Residentes.	Antecedentes, natureza, obxecto e interpretación. Tratados e convenios. Os elementos persoais. As rendas obtidas mediante establecemento permanente. As rendas obtidas sen mediación de establecemento permanente. O gravame especial sobre bens inmoables de entidades non residentes.
Tema 14.- O Imposto sobre Sociedades (I)	Natureza e obxecto. Feito imponible. Exencións. Suxeito pasivo. Territorialidad. Imputación temporal de ingresos y gastos. Período impositivo. Debeño
Tema 15.- O Imposto sobre Sociedades (II)	A base imponible. A compensación de perdas. Valoración de ingresos e gastos. Operacións vinculadas. Gastos. Requisitos. Reglas de valoración. Doble imposición económica y jurídica
Tema 16.- O Imposto sobre Sociedades (III)	Compensación de perdas. Tipos de gravame. Cota íntegra. Deducións. Disposicións xerais Régime Común Régimes específicos
Tema 17.- O Imposto sobre Sociedades (IV)	Fórmulas de colaboración empresarial. Institucións de investimento colectivo. Régime de consolidación fiscal. Operacións de reestruturación empresarial.
Tema 18.- O Imposto sobre Sociedades (V)	Minería e hidrocarburos. Empresas de reducida dimensión. Contratos de arrendamento financeiro. Entidades de tenencia de valores. Transparencia fiscal internacional.
Tema 19.- O Imposto sobre Sociedades (VI).	Retencións e pagos a conta. Xestión do imposto. Obrigacións formais.
Tema 20. Imposto sobre o Patrimonio	Natureza. Ámbito de aplicación Feito imponible. Base imponible. Xestión do imposto
Tema 21. O Imposto sobre o Valor Engadido (I).	Natureza e ámbito de aplicación. Feitos impositivos. Exencións. Lugar de realización do feito impositivo. Debeño. Base imponible.

Tema 22.- O Imposto sobre o Valor Engadido (II).	Suxeitos pasivos. Tipos impositivos. Deducións e devolucións. Xestión do imposto. Réximes especiais. Efectos económicos do Imposto sobre o Valor Engadido.
Tema 23. O Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados.	Transmisións Patrimoniais Onerosas: Feito imponible, suxeito pasivo, base imponible e débeda tributaria. Operacións societarias: Feito imponible, suxeito pasivo, base imponible e débeda tributaria. Actos xurídicos documentados: Tributación e exacción do imposto.
Tema 24. O Imposto sobre Sucesións e Doazóns.	Natureza e feito imponible. Herdanza, legado e outros títulos sucesorios. Doazóns e negocios equiparables. Contratos de seguro sobre a vida. Xestión do imposto.
Tema 25. Os Impostos Especiais.	O imposto sobre o alcol e bebidas derivadas. O imposto especial de determinados elementos de transporte. O imposto sobre hidrocarburos. O imposto sobre os labores de tabaco. O imposto sobre a electricidade.
Tema 26. A fiscalidade e o comercio exterior	A introdución de mercadorías no territorio aduaneiro. O arancel aduaneiro común. Os recursos propios comunitarios.
Tema 27. O financiamento das Comunidades Autónomas	Principios Recursos financeiros. Participación nos ingresos do Estado. Tributos propios. Tributos cedidos. As recargas sobre impostos do Estado. O Fondo de Compensación interterritorial e o FEDER. As Comunidades Autónomas en réxime foral.
Tema 28. O sistema tributario local.	Os recursos da Facenda Local. O Imposto sobre Actividades Económicas. O Imposto sobre os Bens Inmóbles. O Imposto sobre incremento de valor de natureza urbana. Outros recursos tributarios-

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A2 A3 A4 A7 A8 A10 A11 B1 B2 B3 B5 B6 B7 C4 C5 C6	17	17	34
Seminar	A1 A5 B9 B10	4	6	10
Problem solving	A6 A9	25	25	50
Mixed objective/subjective test	B3 B4 B5 B7	2	12	14
Introductory activities	C7 C8	2	0	2
Supervised projects	A12 B8 C1	2	30	32
Personalized attention		8	0	8

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Haberá un total de 17 horas. Darase as explicacións conceptuais necesarias para a comprensión da materia e unha orientación sobre as fontes bibliográficas que poden facilitar a comprensión. Estas sesións terán un carácter teórico.
Seminar	Realizaranse dous seminarios cunha duración de 2 horas. Os alumnos dividiranse en grupos dun máximo de 20 estudantes. Utilizaranse para profundar en ámbitos da materia, previamente impartida nas sesións maxistras, que requiran especial atención. Poderase acompañar dunha lectura e comprensión previa por parte do alumno dun texto adecuado a tal fin
Problem solving	As 25 horas destinadas á solución de problemas terán como obxectivo coñecer o esquema liquidatorio dos os diferentes impostos, así como resolver os supostos que se expoñan en relación a cada un deles.
Mixed objective/subjective test	Será a proba máis relevantes desde o punto de vista da avaliación de alumno. Terá unha duración de dúas horas. A través de preguntas teóricas e de supostos prácticos preténdese valorar os coñecementos adquiridos en relación coas materias desenvolvidas previamente.
Introductory activities	Cunha duración de dúas horas, preténdese introducir os conceptos básicos que constitúen o contido esencial do Tema 1 do programa.
Supervised projects	Proba complementaria a efectos da avaliación. Preténdese conseguir unha aplicación conceptual a un tema específico elixido polo alumno e orientado polo profesor.

Personalized attention

Methodologies	Description
Supervised projects Guest lecture / keynote speech	A atención personalizada consistirá, basicamente, en tutorías onde o profesor atenderá as cuestións que expoñan persoalmente os alumnos por mor das explicacións dadas durante as sesións maxistras e aquelas outras que poidan xurdir no desenvolvemento dos traballos tutelados. As tutorías fixaranse antes do inicio do período docente. Ademais, a dirección de correo electrónico do profesor estará a disposición dos alumnos para que estes poidan concertar unha atención personalizada fose dos horarios das tutorías, así como expor anticipadamente cuestións que poidan resolverse con posterioridade

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Supervised projects	A12 B8 C1	É obrigatorio e individual, sobre un tema específico previamente elixido por alumno. Non esixirá unha gran extensión (entre 5 e 10 folios), sendo exclusivamente autodidacta na análise e comentario do suposto elixido. Deberá entregarse antes da data da proba mixta.	30
Mixed objective/subjective test	B3 B4 B5 B7	É a proba relevante a efectos da avaliación dos coñecementos adquiridos polos alumnos. Terá unha duración máxima de 2 horas. Consistirá nunhas preguntas teóricas de resposta curta (máximo 10 liñas) e varios supostos prácticos. A súa superación será imprescindible para aprobar a materia. Terá lugar, unha vez finalizado o período docente, na data oficial que se fixe.	70

Assessment comments

Calificación de Non Presentado. Obterá a cualificación de Non Presentado o alumno que non se presente a realizar a proba mixta. A simple entrega do traballo tutelado non implica a condición de presentado aos efectos da avaliación

Chama antes de decembro. A clasificación dos alumnos que optaren pola sesión de decembro por diante será unha suma ponderada do exame final (70%) e avaliación continua curso de cualificación de 2013-14 (30%).

Condições para a realización das probas. Durante a realización das probas non terán acceso a calquera dispositivo que permite a comunicación co almacenamento EXTERIOR / ou. O alumno pode utilizar un non-gráfico e calculadora científica non programable. Exames escritos a lapis non serán aceptados. Os estudantes deben ser identificados por ID ou equivalente, para a realización da proba mesturada. O uso de información adicional, en particular para a realización da parte práctica da proba mixta, que será establecido en cada caso.

Sources of information

Basic	- Alburche Arraiz, Amparo y otros (2012). Memento Práctico. Fiscal 2012. Francis Lefebvre. - Argente Álvarez, Javier, Mellado Benavente, Francisco Manuel y otros (2012). Todo fiscal 2012. . Editorial Ciss.
Complementary	- Albi, Emilio, Paredes, Raquel y Rodríguez, José Antonio (2013). Sistema fiscal español I. Ariel Editorial - Argente Álvarez, Javier, Mellado Benavente, Francisco Manuel y otros: (2015). Todo Renta 2012. Editorial Ciss. - Chico de la Cámara, Pablo y Cazorla Prieto, Luis María (2011). Introducción al Sistema Tributario Español. Aranzadi - Gabinete Jurídico del CEF; dirigido por Alonso Alonso, Roberto (2012). Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas e Impuesto sobre el Patrimonio. Casos prácticos. . Ediciones CEF - Navarro Alcázar, José Vicente; Borrás Amblar, Fernando (2012). Impuesto sobre Sociedades. Casos prácticos 2012. . Ediciones CEF - Pérez, Jesús; Quintas, Jesús; Sánchez, Jaime (2011). Introducción al sistema tributario Español 2011-2012.. Ediciones CEF - Poveda Blanco, Francisco y Sánchez Sánchez, Ángel (2015). Sistema fiscal. Esquemas y supuestos prácticos. Aranzadi - Seijo, Pérez, Francisco Javier (2015). Memento Práctico. IRPF 2015. Francis Lefebvre.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Contabilidade Financeira I/611G02013
 Contabilidade Financeira II/611G02018
 Facenda Pública. Sistema Fiscal/611G02026

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Contabilidade das Operacións Societarias/611G02027

Subjects that continue the syllabus

Facenda Pública. Fiscalidade empresarial Avanzada/611G02040

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.